

Andke lugeda muilegi!

Kui loete ja mõtlete, siis teate:

ELAV TEADUS 1934

— ettetellimine on määratud just Teile.

Juba kaks valminud aastakäiku,
24 numbrit umb. 2700 leheküljega
on „Elavat Teadust“ levitatud rahva sekka, seega enam
kui ühtki teist selletaolist seeriat Eestis.

See tähendab, et „Elav Teadus“ on läbi löönud, on
üle saanud kõige raskemaist algaegadest, on muutunud üheks
Eesti kultuuri lahutamatuks osaks, nagu on seda samalaadi-
lised väljaanded muilgi kultuurrahvail.

Mispärast?

Seepärast:

et igale tänapäeva inimesele on tarvis moodsa
teaduse abi — enda täienduseks, silmaringi laien-
duseks, kutseoskuse tõstmiseks —

ja seepärast:

et Eestis ainult „Elav Teadus“ teeb moodsa teaduse
igamehe teaduseks.

Ainult teadus, see inimsoo aastatuhandete elu
kogemuse ja töö tulemus, lühendab ja kergendab
meie isiklikku katsetust. Ainult teadus avardab meie
arusaamist niihästi minevikust kui ka olevikust: kust
oleme tulnud? missugused oleme ja kus
elame? kuhu võime minna ja mis peaksime
tegema? Neile ja nendesarnastele küsimustele võib
kõige õigemini vastata ainult kogu inimsoo ühine mõtle-
mine ja mälu, mis on korraldatud teadustes. Just teaduse
jälgimine on, mis teritab meie tähelepanu ja harju-
tab meie mõistust ka iseseisvaks tööleidmiseks.

Eriti humanitaarteadused võimaldavad meile õige vaimse kasvamise ja südamehariduse, õpetavad meid mõistma ka teisi inimesi ja elu ning ühiskonda ülalpidavaid ja edasiviivaid jõude. Teadmised ilma usuta on jõuetud, usk ilma teadmisteta on pime.

Ja lõpuks — teadus võib olla ka kõige huvitavam meelelahutus, iseendast väärtuslik elu rikkus. Nagu maailmakirjandus laseb ta meid kaasa elada tuhandete teiste elu, sündmuste või tööga. Osalt ta on väärtuslikumgi kui ilukirjandus, kõnelemata sagedasti ainult aegaviitvast kinost, sest elu, kuhu tema meid juhib, on reaalne, objektiivselt kujutatud tõsielu. Ei ole ime, et meie „elulähedust“ otsiv aeg ülemaailmselt uuesti suurt huvi on hakanud tundma populaarse teaduse vastu.

Ainult populaarne, kokkuvõtlik, elav teadus võimaldab kõigile saada osa sellest määratud teadmisharast, mis muidu on peidetud tuhandesse ja miljoneisse raskesti loetavasse, võorkeelseisse ja kallistesse üksikuurimustesse.

Vajame kõik, nii haritlased kui põllumehed, nii töölised kui koolinoorsugu, lühikesi ülevaateid kõige tähtsamaist moodsa teaduse tulemusist. Ainult nende abil võime elada kaasa järjest edeneva tervikeluga. Ainult neid lugedes võime olla oma aja kõrgusel haritud inimesena ja töötada kõige edukamalt oma kutsealal.

Seesuguseid ülevaateid kõigilt teadmisharadelt annab Eesti Kirjanduse Seltsi raamat-ajakiri „Elav Teadus“, mis pakub aasta jooksul 12 annet, igauks enam kui 100 lk. suurune.

Üksnes omalaadse, täitsa eestikohase korralduse tõttu on Eesti Kirjanduse Selts suutnud teha võimatu võimalikuks:

ainult piinliku teemade ja teoste valikuga,

ainult kõige üldhuvitavamama ja kõigile vajalisema väljaandmisega,

ainult aastakaupa tellitava süstemaatilise seeria kujul on „Elav Teadus“ juba esimesel aastal võitnud endale nii avara poolehoidu, raskest kriisiajast hoolimata. Kuid just nimelt nüüdsel kitsikusajal ei ole meil raisata raha igasuguse

ajaviite-kirjanduse ostmiseks, vaid vaja omandada teoseid, mis on samuti huvitavad, aga ühtlasi ka kasulikud ja püsivalt väärtuslikud.

Uuel, 1934. aastal

tahab „Elav Teadus“ veelgi hoolsamalt kinni pidada neist oma võimalikult suure eluläheduse ja eestikohasuse põhinõudeist. Endisest veelgi enam tahab ta käsitleda just kõigile tähtsaid eluküsimusi, veelgi rohkem tahab ta pakkuda seesuguseid teadmisi, mida igäuks võib rakendada ka oma isiklikus elus. Ja endisest veelgi enam tahab ta oma tähelepanu koondada just Eesti omale rahvuskultuurile ja tarvitada eesti omade teadlaste kaastööd.

Esimese 1934. a. numbrina (jooksev nr. 25) ilmub juba enne jõulu

Friedebert Tuglas: Lühike eesti kirjanduse lugu.

Meil on seni ilmunud mitugi pikemat kirjanduslugu, kuid kõik peaaesjalikult koolidele või siis jälle õige laiaulatuslikena, ületades keskmise lugeja nõuded. Kõigepealt aga meil pole seni veel ühtki teost, kus oleks antud ülevaade meie kirjanduse arengust kuni kõige viimase ajani, kuigi just siin, iseseisvusajal, on loodud selle kõige päevakohasemad ja kandvamad teosed. Seda puudust tahab täita Fr. Tuglase teos, kus kokkuvõtlikult tutvustatakse kõike seda, mis on olnud ja on lugemisväärset eesti kirjanduses. Kuna autor on meie kõige silmapaistvamaid kirjandusloolasi ja kirjanikke, tohiks ta oma vaatenurga ning käsitusviisiga elustada ja huvitavaks teha ka juba osale lugejaskonnast tuntud sündmusi.

Edaspidiste numbritena järgnevad: prof. K. Ramuli ülevaade meie alateadvusest, unenägudest ja loomade mõtlemisest, mida täiendab iseseisev teos psühho-analüüsist, toimetaja Ed. Lamani suurel määral üsna algupärane ja väga aktuaalne ülevaade meie erakondade iseloomust ja tegevusest (Sissejuhatus poliitikasse IV), sama päevakohane Eesti kroonika 1933, kirjanik Joh. Semperi kauaoodatud stiiliõpetus „Kuidas kirjutada“ ja dir. J. Roosi sama üldvajalik juhistik kirjandusteose käsitlesest koolis ja kodus „Kuidas lugeda?“

Kultuuriloolist osa esindavad Ülikooli raamatukogu juhataja F. P u k s o v i valitud leheküljed raamatu ja kirja kui ka kogu muu vaimukultuuri aluste arengust, samuti sügise poole kokkuvõtlik ülevaade maailmakirjanduse meisterteostest, mida iga haritud inimene peab olema lugenud.

Muidugi ei puudu 1934. a. „Elavas Teaduses“ nende kõrval ka mitmed reaalteaduste uuemate saavutuste tutvustused, nii praegu kõige põnevamaist „aatori saladustest“ ja aine ehitusest, võib-olla veel elektromagnetilisest laineist, heli-filmist, raadiost ja kaugenägemisest (Tehnika võidukäik II) ja elektri moodsast tarvitusest igapäevaseski elus. Valmimas on mõned teosed ühiskondlikest küsimusist, ratsionaalsest kodumajapidamisest, aiandusest, majandusest, abielu psühholoogiast ja eetikast jne.

Kokkuvõttes: kes tunneb „Elava Teaduse“ senist tegevust, see pole temas pettunud ega pettu ka tulevikus. „Elavast Teadusest“ on kujunenud meie kodune rahvaülikool, mis on

kõigile vajalik,
kõigile huvitav,
kõigile kättesaadav.

„Elav Teadus“ on määratud nii siis ka Teile. Tema tellimiseks kulutatud raha tasub end mitmekordselt.

TELLIMISTINGIMUSED.

Tellimishind	Aasta tellimishinda Kr. 9.—
ühes saatekuludega:	võib tasuda osakaupa
Aastas . . . 12 nrit Kr. 9.—	Tellimisel Kr. 3.50
Poolaastas . . 6 " " 5.—	1. aprilliks " 2.50
Veerand-a. . . 3 " " 2.75	1. juuliks " 2.—
Üksiknumber " 1.—	1. oktoobriks " 1.—
Iga numbri iluköide . . " —.50	

Tellides maksta raha posti jooksvale arvele nr. 20-36 ja kirjutada tellimine rahakaardi lõigendile. Samuti võib tellida ajakirjana postkontoritest, raamatukauplustest, Eesti Kirjanduse Seltsi usaldusmeestelt ja

**EESTI KIRJANDUSE SELTSILT, TARTU,
SUURTURG 12, TEL. 6-01.**